

[Dohrmann]

de repræsentanter, som har siddet her i folketinget – nogle af dem sidder her oven i købet endnu – har ødelagt og skamferet det førhen så stolte og uafhængige fangersamfund, et samfund, som næsten totalt isoleret og under meget hårde klimatiske forhold ikke alene klarede sig selv, men også satte en ære i at gøre det. Det samfund har vi nu i løbet af få år ændret, så man nu synes, det er vældig fint enten at være pædagog eller kunstner eller også sidde på et eller andet kontor og rode i papirer og statistikker, mens det betragtes som afskyeligt og mindreværdigt af mange enten at arbejde på en fiskefabrik eller at tage ud at fiske.

Ja men, vil nogle sige, vi har begået fejl, men nu får grønlænderne jo hjemmestyre, og så har vi da gjort, hvad vi kunne. Det passer ikke. Enhver ved, at det, man her foreslår, ikke vil ændre en tøddel – ud over ekstra administration og dermed højere skatter. Det, folketinget nu gør, er, at man vasker sine hænder, skubber ansvaret fra sig. Det er ikke således, at man giver magten fra sig; hvis man virkelig ville give magten fra sig, så var noget af det første, man havde gjort, at nedlægge Grønlandsministeriet, men det kan der jo overhovedet ikke være tale om.

Jeg har før gjort mig til talsmand for, at noget af det første, man burde gøre, hvis man vil have et reelt hjemmestyre, var at nedlægge Grønlandsministeriet. Det er blevet afvist af det flertal, som støtter de her foreliggende lovforslag. Det kan da godt være, man flytter nogle embedsmænd fra det ene kontor til det andet – nogle mener, at det kontor, de nu skal placeres i, skal hedde ambassaden – men i realiteten bliver det akkurat det samme, som det hele tiden har været.

Men når den dag kommer, hvor det hele brænder sammen deroppe, så kan man med henvisning til hjemmestyret sige: ja men de vil jo selv, det var jo grønlænderne selv, der ville have hjemmestyre. Der er nu sket det, vi hele tiden har sagt. Vi har aldrig haft nogen større forventninger om, at de kunne klare det, men nu fik de lov til at prøve, og så er det bare beklageligt, at det er gået galt.

Jeg er meget nervøs for, hvad der vil ske, og hvordan reaktionerne vil være, den dag man i Grønland finder ud af, hvor indholdsløst og tomt hjemmestyre egentlig er. Grønlandsministerens tro embedsmænd har rejst rundt på kryds og tværs i Grønland og lavet

ensidig propaganda for hjemmestyret, og det har sikkert gjort indtryk på nogle. Det hele er jo lagt frem som en gave til grønlænderne: værsgo, vil I have den gave, eller vil I ikke have den? Der skal temmelig meget mandsmod til at sige nej på de betingelser. Derfor er der nok ingen tvivl om, at også den folkeafstemning, som kommer i Grønland, vil give ministeren det store flertal deroppe, som han ønsker. Men den dag, skuffelsen melder sig, hr. Grønlandsminister, da er jeg meget bange for de konsekvenser, det vil medføre. De propagandafremstød, ministeren og andre har foretaget deroppe, giver anledning til nogle enorme forventninger, og når de forventninger ikke bliver indfriet, hvad der ikke er nogen som helst grund til at tro at de gør, så vil skuffelsen være der, hr. minister. De konsekvenser, det kan medføre, kan blive noget, vi ikke drømmer om i dag.

Det er sørgeligt, at jeg som repræsentant for landets næststørste parti – det parti, som vel nok først og fremmest begyndte at snakke om, at der burde ske en ændring med hensyn til politikken i Grønland – nu skal stemme imod det, man så flot kalder hjemmestyre for Grønland.

I vore bemærkninger i betænkningen har jeg henvist til det ændringsforslag, vi stillede til finansloven sidste år, og som vi også vil stille i år. Jeg har henvist til, hvordan vi mener at et virkeligt hjemmestyre skal fungere, nemlig på den måde, at grønlænderne selv får tilstillet det beløb, man her fra folketinget mener skal bevilges til Grønland. Så er det op til grønlænderne selv helt uden betingelser at finde ud af, hvordan man vil anvende de penge. Det mener jeg fortsat de langt bedre er i stand til selv at gøre, fremfor at der skal sidde nogle embedsmænd ovre i ministeriet og fordele dem eller at ministeriet skal komme og godkende det.

Der er stillet nogle ændringsforslag her ved andenbehandlingen, og jeg kan da sige, at vi støtter de to ændringsforslag, ministeren har stillet. Det ene går ud på, at man skal have 15 dage mere til at diskutere hjemmestyret i Grønland, inden man tager folkeafstemningen. Det mener vi så afgjort er noget, der bør støttes, for med de informationer, befolkningen hidtil har fået deroppe, kan de simpelt hen ikke få tid nok til at diskutere emnet endnu en gang.